

1) самоаналіз діяльності лідерів СПУ (це звіти лідерів СПУ про виконану роботу на засіданнях СПК та СПУ; захист виборчих програм кандидатів СПУ);

2) звіти і доповіді лідерів СПУ на підсумковій студентській конференції «Підсумки життєдіяльності СПУ за навчальний рік»;

3) вивчення громадської думки (проводиться через анкетування студентів і викладачів, у нашій філії проходять щорічне анкетування «Ви всі мої улюблені студенти» до Міжнародного дня студента; соціологічне опитування студентів «Мотивація навчання у ВНЗ», «Мої життєві цінності», «Мої таланти» тощо);

4) проведення конкурсів (наприклад, у нашій альма матер проводиться конкурс менеджерів академічних груп, а також ми беремо участь у міському конкурсі «Студент року»);

5) реклама (у нас випускається студентська газета «Імідж», де публікуються інтерв'ю з лідерами центрів СПУ; проводиться конкурс проектів і студентських ініціатив «Студентське самоврядування: пошук ефективних моделей і технологій» та ін.).

Таким чином, спираючись на багаторічний досвід роботи ОСС в Нікопольській філії Європейського Університету, хотілося б зробити такий висновок: перед студентським самоврядуванням в Україні постало велике завдання стати надійним партнером керівництва навчальних закладів та надійною опорою для студентства. Розроблення методів оцінки ефективності діяльності органів студентського самоврядування сприятиме стимулюванню роботи органів студентської самоорганізації і налагодженню конструктивних взаєностосунків в контексті: ОСС – адміністрація – студентська громадськість.

*Державний університет інформатики
і штучного інтелекту
КОПІЙКІНА С.В.*

ЯК ПРОЖИТИ БЕЗ БЮДЖЕТУ

Студентське самоврядування – це форма управління, за якої студенти на рівні академічної групи, факультету, гуртожитку, курсу, спеціальності, студентського містечка, іншого структурного підрозділу ВНЗ мають право самостійно вирішувати питання внутрішнього управління.

В Україні органи студентського самоврядування почали активно розвиватися відносно недавно. Але в країнах Європи цей процес відбувається вже досить тривалий час.

Життя студентів Європи без студентського самоврядування і різноманітних студентських клубів на кшталт Альфа і Бета уявити неможливо. ОСС у європейських країнах перебувають у рівноправних партнерських стосунках з адміністрацією навчальних закладів.

Характерними для європейського самоврядного руху є такі риси:

1) фінансування діяльності ОСС адміністрацією вузів;

2) прямі і таємні вибори до ОСС;

3) відсутність студентських профспілок;

5) забезпечення ОСС потужною базою для здійснення своїх

обов'язків: приміщенням, технікою, зв'язком;

6) значний досвід роботи в демократичних умовах.

Якщо проаналізувати діяльність ОСС в Україні, можна побачити, що для українських вищих навчальних закладів характерними є лише процедура прямих і таємних виборів. В інших аспектах Європа пішла далеко вперед порівняно з Україною.

Особливо гостро постає питання фінансування та забезпечення ОСС базою для здійснення обов'язків (приміщення, техніка, зв'язок). На сьогодні дуже мала частка вузів може забезпечити студентське самоврядування навіть найнеобхіднішим. Доволі часто можна побачити приміщення студради, в якому немає навіть персонального комп'ютера та необхідних меблів. Питання полягає в тому, де взяти кошти на фінансування студентської діяльності. Для вирішення цієї проблеми є кілька шляхів.

По-перше, можна дозволити ОСС отримувати статус юридичної особи та шукати гроші самостійно. Негативною стороною такого рішення є повне відокремлення студентських організацій від адміністрації вузу, що призведе до її відмови надавати допомогу ОСС.

По-друге, можна законодавчо зобов'язати адміністрацію вузів фінансувати розвиток студентського самоврядування. Але складність полягає в тому, що дуже важко розрахувати для кожного окремого вузу необхідну суму.

По-третє, держава може виділяти кошти безпосередньо з бюджету держави, обходячи бюджети вузів. Але в цьому випадку неможливим стає контроль над використанням коштів – склад студради може постійно змінюватися і змінюватися буде також особа, відповідальна за використання коштів.

Усі ці варіанти можуть полегшити життя органів студентського самоврядування, але всі вони потребують законодавчої допомоги і державного контролю. Але поки законодавці думають над вирішенням цього питання, студради мають виживати самостійно, що є не найлегшим завданням.